

Scris de newsreporter pe 22 iunie 2019, 10:31

Tensiunile SUA – Iran: O spirala a escaladarii risca sa se instaleze in Golf

Un joc profund periculos de brinkmanship [termen consacrat in Razboiul Rece: a escalada o criza pana pe buza prapastiei – n.trad.] se desfasoara in Golf, se arata intr-o analiza publicata in Financial Times, preluata de Rador, scrie g4media.ro.

Tensiuni-Rusia-Iran-sursa-wikipedia-640x362.jpg

Doua atacuri asupra unor petroliere, la distanta de abia o luna, au fost atribuite de SUA Iranului. Desi Teheranul a negat ca e responsabil pentru incidente, el a anuntat luni ca in 10 zile va depasi limita impusa stocului sau de uraniu imbogatit printr-un tratat nuclear istoric, din care Washingtonul s-a retras anul trecut. O spirala a escaladarii risca sa se instaleze intr-una dintre cele mai volatile regiuni ale lumii.

SUA au dezvaluit o filmare neclara cu o nava abordand unul dintre tancurile atacate saptamana trecuta, dar ea in sine este neconcludenta. Regatul Unit a sustinut fara rezerve evaluarea americana cum ca Iranul ar fi responsabil. E un indiciu cu privire la cat de mult a fost subminata credibilitatea SUA de razboiul din Golf din 2003 si ulterior de catre administratia lui Donald Trump faptul ca partenerii europeni s-au aratat a fi extrem de sceptici fata de acuzatie.

SUA si Regatul acuza ca Teheranul isi demonstreaza capacitatea de a perturba traficul pe ruta maritima pe unde trece o cincime din titeiul extras din mare al lumii, desi abtinandu-se de la incalcarea unor linii rosii care ar declansa represalii imediate. Totusi, chiar daca ar fi adevarat, ar fi o consecinta a deciziei neinspirate a Casei Albe a lui Trump de acum 13 luni de a se retrage

din acordul nuclear incheiat de Obama cu Iranul – Plan de Actiune Comun Cuprinzator (JCPOA).

Strategia SUA functioneaza cel putin partial. DI Trump urmarea sa aplice „presiune maxima” pe Teheran. Suplimentarea sanctiunilor a provocat prabusirea exporturilor de petrol iraniene. Economia tarii s-a intors in recesiune. Rialul s-a scufundat, alimentand inflatia.

Celalalt aspect al strategiei – a forta Iranul sa renegocieze acordul, considerat de Washington drept prost, si sistarea sprijinului pentru militiile regionale – a esuat lamentabil. Din contra, actiunile SUA ii intaresc pe adeptii liniei dure de la Teheran si ii determina sa mareasca miza. Desi SUA au oferit discutii „neconditionate”, Iranul refuza sa cedeze la presiune. Retragerea SUA din acordul nuclear a distrus orice stimulent pentru a se avea incredere in SUA. O misiune de mediere a lui Shinzo Abe de saptamana trecuta s-a incheiat cu conducatorul suprem Ali Khamenei spunandu-i premierului japonez ca Teheranul nu va mai repeta „experienta amara” a discutiilor cu SUA.

Dupa ce a respectat JCPOA un an, dar n-a cunoscut decat un lat american mereu mai strans, Iranul isi intareste acum mana amenintand cu „eliberarea” de tratatul nuclear. Fapt ce pune presiune si pe ceilalti semnatori ai acordului – China, Rusia, Germania, Franta si Regatul Unit – pentru a ajuta Iranul sa reziste sanctiunilor americane.

Situatia nu e pe muchie de cutit. E improbabil ca SUA sa permita o a treia serie de atacuri asupra unor petroliere fara a da o replica. Iesirea Iranului din acordul nuclear ar presupune colapsul total al intelegerii. Capitalele UE, care au incercat sa mentina acordul in viata, trebuie sa gaseasca modalitati de a sprijini economia Iranului.

Amenintarea unor sanctiuni americane secundare a determinat practic toate companiile occidentale mari sa paraseasca Iranul. Semnatarii europeni s-au gandit sa dea ajutor creand un vehicul special, Instext, dar care n-a devenit inca functional. Ei trebuie sa lucreze de urgenta la indepartarea obstacolelor birocratice din fata utilizarii Instext pentru a putea trimite ajutoare de milioane de euro – alimente si medicamente. Statele europene ar trebui totodata sa preseze SUA sa dezvaluie orice dovada ar detine privind implicarea Iranului in atacurile asupra petrolierelor.

Mai important, SUA, Iranul si alt state din Golf ar trebui sa dea dovada acum de cea mai mare retinere. Lucrul necesar nu este o conflagratie regionala, ci o revenire la acel gen de diplomatie care a permis ca acordul nuclear cu Iranul sa fie realizat.

Traducere: Andrei Suba

ADRESA: <http://crct.ro/nuBT>